

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดระนอง

The Relationship between Knowledge and Attitudes to Home Economics
Profession Of Mattayomsuksa 6 Students in Ranong Province

หนึ่งฤทัย วงษ์ศรีนาค* นฤมล สราทพันธุ์** และอภิญญา หิรัญวงษ์***

Nungrutai Wongsrinak Narumon Saratapun and Apinya Hirunwong

*สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

**ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

***ภาควิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ และ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดระนอง ใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดระนอง จำนวน 277 คน สุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่า ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า เกือบสามในสี่เป็นนักเรียนหญิงมากกว่าสองในสามมีอายุ 18 ปี มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.97 เกือบสองในสามเรียนโปรแกรมวิทยาศาสตร์ ประมาณหนึ่งในสามบิดาประกอบอาชีพทำสวน ทำไร่ ประมาณหนึ่งในสี่มารดาประกอบอาชีพแม่บ้าน เกือบสามในห้า มีรายได้เฉลี่ย 1,501-3,000 บาทต่อเดือน ประมาณสองในสามรู้จักคหกรรมศาสตร์ในระดับปานกลาง ได้รับความรู้เกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์จากครู/อาจารย์ และนำความรู้เกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาหาร ผลการศึกษาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับดี มากกว่าสองในสามมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .27$)

คำสำคัญ: วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ คหกรรมศาสตร์

Abstract

The purposes of study were to investigate 1) knowledge, and attitudes toward home economics profession and 2) relationship between knowledge, and attitude toward home economics profession of Mattayomsuksa 6 students in Ranong province. A questionnaire was used for data collection. Multi-stage sampling technique was used to draw a sample of 277 students in Ranong province. Data analysis comprised of Percentage, Mean, Standard Deviation, and Pearson's product moment correlation coefficient by using computer program.

The findings of this study were as follows: almost three-fourth of students were female. About two-third of students were 18 years old. Grade point average of students was 2.97. Almost two-third of students studied on science program. Regarding career of their parents, almost one-third of students' father were farmer and gardener and one-fourth of students' mother were housewives. Almost three-fifth of students' incomes were 1,501-3,000 bath monthly. About two-third of students knew home economics at a moderate level, received knowledge of home economics from teachers and applied knowledge for cooking. The findings revealed that most of students rated their knowledge of home economics at a good level whereas attitude toward home economics profession was at a positive level.

The results of hypothesis testing showed that knowledge and attitude toward home economics profession were positively correlated statistically significance at the .01 level.

Keywords: Home Economics Profession, Home Economics

บทนำ

การศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาขั้นสุดท้ายก่อนที่จะเข้าสู่โลกของอาชีพ การตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในสาขาที่สนใจเป็นขั้นตอนในการกำหนดอาชีพในอนาคต แต่ปัญหาหนึ่งที่พบ คือ นักศึกษาที่ลาออกมาแอดมิสชันใหม่และนักศึกษาที่ถูกให้ออก เพราะผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ซึ่งแต่ละมหาวิทยาลัยมีตัวเลขไม่เท่ากัน แต่ภาพรวมในแต่ละปีอยู่ระหว่าง 5-12% หรือประมาณ 10,000 คน จากที่แอดมิสชันส์ผ่านเข้าเรียนไปเรียนประมาณ 1 แสนคน (Rakariyatham, 2012) ซึ่ง Kawasupathr (2014) ระบุว่า สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการไม่ศึกษาหลักสูตร ข้อมูลของคณะและสถาบันที่อยากเข้าศึกษา เช่น วิชาที่เรียนในแต่ละชั้นปี แนวทางในการเรียน อาชีพที่สามารถประกอบสถานที่และห้องปฏิบัติการต่างๆ รวมทั้งไม่รู้ความสามารถทางวิชาการของตนเอง หรือเลือกตามเพื่อน

การสะท้อนภาพลักษณ์ของศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่จัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษานั้นก็มีผลต่อการเลือกสาขาที่เลือกเข้าศึกษาเช่นกัน ซึ่งสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เป็นสาขาหนึ่งที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาในหลาย สถาบัน จากการศึกษาของ Prontadavit (2002) พบว่าภาพลักษณ์และทัศนคติของสังคมรับรู้และเข้าใจว่าคหกรรมศาสตร์เป็นเรื่องการบ้าน การเรือนเป็นงานของผู้หญิงไม่ใช่งานของผู้ชายตามค่านิยมทางเพศของสังคมไทยความรู้พื้นฐานของคนมองที่ไม่รู้จักคหกรรมศาสตร์อย่างแท้จริงซึ่งอาจเป็นเพราะคหกรรมศาสตร์มีความหมายครอบคลุมทุกขอบข่ายงานที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ มีการบูรณาการองค์ความรู้ต่างๆ ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่จึงเป็นการยากที่จะกำหนดเอกลักษณ์ที่ชัดชัดเกี่ยวกับขอบเขตงานที่รับผิดชอบเพียงด้านเดียวเหมือนวิชาชีพอื่น

ทัศนคติมีประโยชน์ในการสร้างแรงจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่ต่างกัน (Chan-em, 19970) มีอิทธิพลต่อการทำงานและการเรียนเป็นอย่างมาก เพราะถ้าสามารถทำให้บุคคลมีทัศนคติที่ดีสอดคล้องกับความต้องการของงานและการเรียนแล้ว ก็สามารถโน้มน้าว

พฤติกรรมให้เป็นไปตามที่ต้องการได้ ซึ่งการศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ และประสบการณ์ที่ได้รับโดยตรงจะเป็นตัวช่วยให้กำหนดทัศนคติของบุคคล (Pleampoo, 1999)

ดังนั้นการศึกษารู้อยู่เกี่ยวกับสาขาวิชาที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาจะเป็นตัวกำหนดทัศนคติต่อสาขาวิชาที่เลือกเรียน เพราะความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กัน Schwartz (1975 cited in Uthaisar, 2006) โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติ ดังเช่นผลการศึกษาของ Wongchaaum (2014) พบว่า ความรู้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ ที่มีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนิสิตปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยบูรพา Mohd (2016) พบว่า ความรู้เกี่ยวกับฉลากสีเขียวมีผลต่อทัศนคติที่มีต่อฉลากสีเขียวของผู้บริโภค Suh et al. (2012) พบว่า ความรู้ ทัศนคติเกี่ยวกับผู้สูงอายุ และความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุเกาหลีสัมพันธ์กัน

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระนอง ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ในการวางแผนและพัฒนากิจกรรมต่างๆ เพื่อการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาด้านคหกรรมศาสตร์สำหรับนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดระนอง
2. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดระนอง

นิยามศัพท์

วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ หมายถึง ลักษณะศาสตร์คุณค่าหรือประโยชน์ของคหกรรมศาสตร์

ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เกี่ยวกับคุณลักษณะของวิชาชีพ ได้แก่ ลักษณะศาสตร์ คุณค่าหรือประโยชน์และอื่นๆ

ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกทั้งในด้านที่เห็นด้วย มี

ความรู้สึกชอบหรือมีทัศนคติที่ดี และไม่เห็นด้วย มีความรู้สึกไม่ชอบ หรือมีทัศนคติที่ไม่ดีเกี่ยวกับคุณลักษณะต่างๆ ของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ได้แก่ ลักษณะศาสตร์คุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพและอื่นๆ

สมมติฐานการวิจัย

ความรู้และทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดระนองมีความสัมพันธ์กัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ ประชากรคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดระนอง 7 โรงเรียน จำนวน 847 ราย สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยสุ่มอย่างง่ายมา 4 โรงเรียน และสุ่มแบบอย่างง่ายเป็นสัดส่วน (Proportional Simple Random Sampling) โดยขนาดตัวอย่างเป็นสัดส่วนกับขนาดของประชากร จากทั้ง 4 โรงเรียนได้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 300 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดระนอง คือเพศอายุ สายที่เรียน อาชีพของบิดามารดา ระดับการรับรู้ และแหล่งข้อมูลที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ การนำความรู้ด้านคหกรรมศาสตร์ไปใช้ประโยชน์ เป็นแบบสอบถามเลือกตอบ (Check List) จำนวน 8 ข้อและคำถามแบบปลายเปิด (Open End) จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยสะสมและค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนที่ได้จากผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นคำถามเป็นแบบถูก-ผิด (True – False) ตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิด ได้ 0 คะแนนโดยแบ่งเป็น ด้านลักษณะศาสตร์ 6 ข้อด้านประโยชน์และคุณค่า 7 ข้อ และด้านอื่นๆ 9 ข้อ รวมทั้งหมดจำนวน 22 ข้อ

ตอนที่ 3 ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นคำถามเป็นแบบมาตราส่วน (Rating Scale) ตามวิธีการของ Likert ซึ่งมี 5 ระดับ (1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 2 = ไม่เห็นด้วย, 3 = ไม่แน่ใจ, 4 = เห็นด้วย และ 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง) แปลผลตาม เกณฑ์คะแนนเฉลี่ยด้วย Mid-Point 5 ระดับ คือ 1.00 – 1.49 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 1.50 – 2.49 หมายถึง ไม่เห็นด้วย, 2.50 – 3.49

หมายถึง ไม่แน่ใจ, และ 3.50 – 4.49 หมายถึง เห็นด้วย และ 4.50 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่งโดยแบ่งเป็น ด้านลักษณะศาสตร์ 8 ข้อ ด้านประโยชน์และคุณค่า 12 ข้อ และด้านอื่นๆ 3 ข้อ รวมทั้งหมด จำนวน 23 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในภาคต้นปีการศึกษา 2555 (พฤษภาคม – พฤศจิกายน) ได้แบบสอบถามที่นักเรียน ตอบครบถ้วน 277 ฉบับ จาก 300 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.33

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยพบว่าเกือบสามในสี่ (72.2%) เป็นเพศหญิงที่เหลือเป็นเพศชาย มากกว่าสองในสาม (69.7%) มีอายุ 18 ปี มากกว่าครึ่งเล็กน้อย (52.0%) ได้คะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 – 4.00 โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.97 เกือบสองในสาม (61.7%) เรียนสายวิทย์ มากกว่าครึ่ง (57.0%) มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่ได้รับจากผู้ปกครอง 1,501 – 3,000 บาท มากกว่าสองในสาม (67.5%) รู้จักคหกรรมศาสตร์ในระดับปานกลาง เกือบสองในสาม (65.7%) ได้รับความรู้เกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์จากครู/อาจารย์ ได้รับความรู้จากอินเทอร์เน็ต (63.9%) เกือบสองในสาม (64.6%) นำความรู้เกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาหาร มากกว่าสองในสาม (67.5%) คิดว่าตนเองรู้จักคหกรรมศาสตร์ในระดับปานกลาง

ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

การศึกษาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ (82.3%) มีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์อยู่ในระดับดี รองลงมาร้อยละ 17.3 มีความรู้ในระดับปานกลาง มีเพียงร้อยละ 0.4 มีความรู้ในระดับไม่ดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 17.32 คะแนนจากคะแนนเต็ม 22 คะแนน (ตารางที่ 1) การที่นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับดี เนื่องมาจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เกือบสองในสาม (65.7%) ได้รับความรู้เกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์จากครู/อาจารย์ จากอินเทอร์เน็ต (63.9%) และเกือบสองในห้า (39.4%) ได้รับความรู้จากโทรทัศน์ ดังเช่น รายการทางโทรทัศน์ที่มีสาระเกี่ยวกับสาขาอาหารและโภชนาการ ทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศหลายรายการ เช่น รายการ กิน อยู่ คือ รายการการแข่งขันเชฟกระทะเหล็ก ท็อปเชฟ มาสเตอร์เชฟ ฯลฯ ที่เป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้นักเรียนซึมซับเนื้อหาทางด้านคหกรรมศาสตร์

ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์รายประเด็นของแต่ละด้าน มีทั้งหมด 22 ประเด็น พบว่านักเรียนตอบถูก ร้อยละ 80 ขึ้นไป มี 14 ประเด็น และนักเรียนตอบถูกน้อยกว่า ร้อยละ 50 มี 2 ประเด็น คือ วิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีการฝึกและพัฒนาวิชาชีพแต่ละแขนงให้มีคุณภาพเพื่อนำไปประกอบอาชีพเท่านั้น (35.7%) แสดงว่ายังมีนักเรียนอีกถึงร้อยละ 64.3 ที่ยังเข้าใจผิดเพราะคหกรรมศาสตร์ไม่ได้มุ่งเน้นเพื่อประกอบอาชีพเพียงอย่างเดียว แต่มุ่งพัฒนาครอบครัวด้วยการจัดการทรัพยากรบุคคล วัสดุและสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาอาชีพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตความมั่นคงของสถาบันครอบครัวและสังคม (Royal Institute, 2002) และผู้ที่ศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

สามารถประกอบอาชีพนักวิชาการประจำสำนักพิมพ์ได้ (49.5%) ซึ่งแสดงว่า ยังมีนักเรียนอีกถึงร้อยละ 50.5 ที่ยังเข้าใจผิดเพราะนักคหกรรมศาสตร์สามารถทำอาชีพทางการสื่อสาร เช่น การเขียนเอกสาร เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ทางคหกรรมศาสตร์สู่ผู้บริโภค ด้วยการเขียนเรื่องลงวารสารวิชาการ นิตยสารหรือหนังสือพิมพ์ อาชีพทางการสื่อสาร เช่น นักจัดรายการวิทยุหรือโทรทัศน์ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ นักออกแบบโฆษณา นักวิชาการประจำสำนักพิมพ์ เป็นต้น (Tanskul, 2001) ดังรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ระดับความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดระนอง

(n=277)

ระดับความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับดี (ช่วงคะแนนรวม 14.67 – 22 คะแนน)	228	82.3
ระดับปานกลาง (ช่วงคะแนนรวม 7.34 – 14.66 คะแนน)	48	17.3
ระดับไม่ดี (ช่วงคะแนนรวม 0 – 7.33 คะแนน)	1	0.4
รวม	277	100.0
$\bar{X}$ = 17.32 คะแนน Mode = 18		
Maximum = 22 คะแนน Minimum = 7 คะแนน		

ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

จากการศึกษาพบว่านักเรียนมากกว่าสองในสาม (67.9%) มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ที่เหลือร้อยละ 32.1 มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับคะแนนทัศนคติทั้งหมด 88.82 คะแนน คะแนนสูงสุด 115 คะแนน และคะแนนต่ำสุด 69 คะแนน (ตารางที่ 2)

การที่นักเรียนมากกว่าสองในสาม (67.9%) มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ (82.3%) มีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์อยู่ในระดับดีและเกือบหนึ่งในห้า (17.3%) มีความรู้ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ Schwartz (1975 cited in Uthaisar, 2006) ระบุถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติว่ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน โดยที่ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะเป็นเช่นนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ของบุคคลนั้น

จากการศึกษาทัศนคติของนักเรียนในรายประเด็นของแต่ละด้าน พบว่านักเรียนมีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่งที่สุดในด้านลักษณะศาสตร์ในประเด็นคหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ที่สะท้อนถึงความเป็นไทย สอดคล้อง กับ

Tejagupta (1999) ที่ระบุว่า “คหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ที่สะท้อนความเป็นไทยจากงานฝีมือ ศิลปะประดิษฐ์ประเภทต่างๆ ที่เป็นภูมิปัญญาไทยสืบสานเป็นมรดกจากอดีตสู่ปัจจุบัน...” รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี ในสาระเพิ่มเติมในวิชาคหกรรมศาสตร์บางโรงเรียนอาจมีสอนเกี่ยวกับงานศิลปะแบบไทย เช่น งานใบตอง งานร้อยมาลัย ซึ่งเป็นศิลปะที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ส่วนประเด็น “สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์น่าจะเรียนง่ายกว่าสาขาอื่น” นักเรียนมีทัศนคติที่เป็นกลางค่อนข้างไปทางทัศนคติที่ไม่ดี อาจเนื่องจากคหกรรมศาสตร์เรียนเกี่ยวกับเรื่องของปัจจัย 4 และสอดคล้องกับการศึกษาของ Krumek (2006) ที่พบว่า บัณฑิตและนิสิตสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ มีทัศนคติที่เป็นกลางต่อประเด็นคหกรรมศาสตร์เรียนง่ายกว่าสาขาอื่น ส่วนด้านคุณค่าและประโยชน์ พบว่า นักเรียนมีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่งในประเด็นการเรียนคหกรรมศาสตร์สามารถช่วยให้ครอบครัวอยู่ดี กินดี สอดคล้องกับ Tejagupta (1999) ที่ระบุว่า “คหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความรู้เรื่องบ้านและคนในครอบครัว เพื่อให้เกิดความร่มเย็นและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ทั้งการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่าง

สมาชิกในครอบครัวให้ปฏิบัติตามหน้าที่...” และนักเรียนมีทัศนคติที่ดี ในประเด็น การเรียนคหกรรมศาสตร์สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง สอดคล้องกับ Tejasupta (1999) ที่ระบุว่า “คหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย 4 เพื่อใช้ในการดำรงชีวิต โดยมุ่งเน้นการจัดการและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของบุคคล ได้แก่ ด้าน

อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และสุขภาพอนามัย รวมทั้งดูแลจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสิ่งรอบตัว” ดังรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ระดับทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดระนอง

(n=277)

ระดับทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทัศนคติที่ดี (ช่วงคะแนนรวม 84.33 – 115 คะแนน)	188	67.9
ทัศนคติเป็นกลาง (ช่วงคะแนนรวม 53.67 – 84.32 คะแนน)	89	32.1
ทัศนคติที่ไม่ดี (ช่วงคะแนนรวม 23.00 – 53.66 คะแนน)	0	0
$\bar{X}$ = 88.82 Mode = 92 คะแนน Maximum = 115 คะแนน Minimum = 69 คะแนน		
รวม	277	100.0

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดระนอง พบว่า ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกหรือในทิศทางเดียวกับทัศนคติ เป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .27$, $p = .01$) กล่าวคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดระนองที่มีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ในระดับดีจะมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้วย(ตารางที่ 3) ผลการศึกษาสอดคล้องกับหลักการของ Schwartz (1975, cited in Uthaisar, 2006) ระบุถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติว่ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันหลายๆแบบ ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะเป็นเช่นไรนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ของบุคคลนั้น กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความรู้ในเรื่องนั้นดี ทัศนคติต่อสิ่งนั้นก็จะเป็นไปในทิศทาง

สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Ramanathan *et al.* (2015) พบว่าความรู้และทัศนคติของการติดเชื้อมะเร็งฟีโลคอคคัสสอเรียสที่ดื้อยาเมธิซิลิน และพฤติกรรมสุขอนามัยของมือของทหารผ่านศึกที่มีเส้นประสาทไขสันหลังอักเสบมีความสัมพันธ์กันผลการศึกษาของ Natseeta (2013) พบว่า ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับผัก 5 สี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์เชิงบวก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Chumkaew (2012) พบว่า ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้สูงอายุในจังหวัดสงขลา มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก ผลการศึกษาของ Jumnonkum (2011) ที่พบว่าความรู้และทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศ ของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันและ Puttarak (2009) พบว่า ความรู้เรื่องการรักษาพยาบาลอาหารของผู้ประกอบอาหารในโรงแรมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อเรื่องสุขภาพอาหาร

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดระนอง

(n=277)

	ความรู้	ทัศนคติ
ความรู้	1.00	
ทัศนคติ	0.27**	1.00

** $p < .01$

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. สมาคมคหกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ควรมีการประชาสัมพันธ์ลักษณะวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ โดย จัดส่งเอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับลักษณะศาสตร์ของคหกรรมศาสตร์ผ่านช่องทางวารสารคหกรรมศาสตร์ และขยายกลุ่มสมาชิกสมาคมเป็นครูคหกรรมศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประชาสัมพันธ์การเข้าร่วมประชุมวิชาการประจำปีของสมาคม

2. สถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ คหกรรมศาสตร์ศึกษา เทคโนโลยี คหกรรมศาสตร์ ควรประชาสัมพันธ์หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่สะท้อนลักษณะวิชาชีพที่กว้างขวางในเชิงวิชาการที่มากกว่าการนำเสนอในรูปแบบที่สะท้อนคหกรรมศาสตร์ที่เน้นการปฏิบัติเพียงอย่างเดียว การสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ คิดวิจารณ์ญาณ การคิดสร้างสรรค์ การสอนที่ใช้การวิจัยเป็นฐาน บนพื้นฐานของการนำศาสตร์ต่างๆ เช่น วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี คณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ มาเป็นพื้นฐานของการศึกษา และนำเสนอผลงานของนิสิตนักศึกษาในรูปแบบของงานวิจัยที่สะท้อนการแก้ปัญหาตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว และสังคม หรืองานสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ผ่านกระบวนการวิจัยในที่ประชุมวิชาการ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

3. นักการคหกรรมศาสตร์ศึกษา นักคหกรรมศาสตร์ ควรศึกษาวิจัยประเภทอาชีพคหกรรมศาสตร์ และเผยแพร่ผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการ ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ข้อมูลเพื่อการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งสถานศึกษาที่มีหลักสูตรคหกรรมศาสตร์จัดทำสารสนเทศของผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อสะท้อนภาพรวมของการประกอบอาชีพ และนำไปเผยแพร่สู่สังคม อันเป็นช่องทางการสะท้อนภาพลักษณ์ของศาสตร์ในเรื่องอาชีพคหกรรมศาสตร์ในโลกปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยเปรียบเทียบ กับจังหวัดอื่นๆ หรือ เขตภูมิภาคอื่นเพื่อให้เห็นข้อมูลในภาพรวมอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

2. ศึกษาโดยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ ประกอบกับการใช้แบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก หรือขยายความข้อมูลจากแบบสอบถาม

3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และการนำความรู้คหกรรมศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่าง 3 ตัวแปร ที่จะเป็นข้อมูลต่อการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มากยิ่งขึ้น

4. ศึกษาเกี่ยวกับอาชีพ และแนวโน้มอาชีพคหกรรมศาสตร์ในยุคปัจจุบัน เพื่อเป็นข้อมูลในการประชาสัมพันธ์คุณค่า และประโยชน์ของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ที่อาจส่งผลต่อการมีทัศนคติเชิงบวกของคนในสังคม

References

- Chan-em, S. (1997). *General Psychology*. 3,000 copies. 10th ed. Bangkok: Thai Watana Panich Press Co.,Ltd. [In Thai]
- Chumkaew, K. (2012). *Knowledge, Attitude and Food Consumption Behavior of Elderly in Songkhla Province*. Master Degree Thesis of Home Economics Education, Kasetsart University. [In Thai]
- Jumnongkum, I. (2011). *Factors Influencing Attitude Toward Opposite Sex Friends of Public University Students in Bangkok Metropolis*. Master Degree Thesis of Home Economics Education, Kasetsart University. [In Thai].
- Kowasupathr, S. (2012). *Choosing a Faculty Entrance Wisely* Retrieved from <http://www.schoolptk.ac.th/webscptk/add.htm>. [In Thai]
- Kruemek, S. (2006). *Attitude Toward Home Economics Education of Kasetsart University Students and Graduates in Home Economics Education*. Master Degree Thesis of Home Economics Education, Kasetsart University. [In Thai].
- Mohd S. N. (.2016). Green Product Purchase Intention: Impact of Green Brands, Attitude, and Knowledge. *British Food Journal* Retrieved from <http://search.proquest.com/abicomplete/docview/1837196230/8A2E1CE9CCAD4C08PQ/14?accountid=48250>.

- Natseeta, O. (2013). *Knowledge, Attitude and Five-Color Vegetable Consumption Behavior of Junior High School Student in Bangkok Metropolis*. Master Degree Thesis of Home Economics Education, Kasetsart University. [in Thai].
- Pleanpoo, P. (1999). *Teaching Materials of Educational Psychology*. Department of Teacher Training on Electrical Engineering. Faculty of Industrial Education. King Mongkut's University of Technology Thonburi (photocopy).
- Prontadavit, N. (2002). *Perspectives of Future Home Economics in Thailand: A Reflection of Vision and Paradigm from Present to Future*. Master Degree Thesis of Education, Kasetsart University. [in Thai].
- Puttarak, P. (2009). *Knowledge, Attitude and Food Behavior of Chefs in Phuket Hotels*. Master Degree Thesis of Home Economics Education, Kasetsart University. [in Thai].
- Rakariyatham, P. (2012). *Concerning more 10,000 Undergraduate Students will be retired and Drop out Because Government Universities Arrange Direct Admissions after the Admission*. Retrived from http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1339397238. [In Thai]
- Ramanathan, et al. (2015). *Relationship Between Knowledge and Attitudes of Methicillin - Resistant Staphylococcus Aureus and Hand Hygiene Behavior in Veterans with Spinal Cord Injury and Disorder*. Retrived from <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25952051>. [In Thai]
- Royal Institute. (2002). *Royal Institute Dictionary*. Retrived from <http://www.online-english-thai-dictionary.com/definition.aspx>.
- Schwartz, N.E. (1975). *Nutrition Knowledge Attitude and Practices of High School Graduates*. *Journal of the American Dietetic Association*. 66 (January 1975). In Uthaisar, C. 2006. *Knowledge, Attitude and Health Products Consuming Behaviors: A Case Study of Employees in The Mobile Phone Service Company*. Master Degree Thesis of Home Economics Education, Kasetsart University. [in Thai]
- Suh, S. et al. (2012). *Association Between Knowledge and Attitude About Aging and Life Satisfaction Among Older Koreans*. Retrived from <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1976131712000485>.
- Tanskul, U. (2001). *Global Perspectives of Home Economics Profession*. Department of Food Science and Nutrition. Faculty of Science and Technology. Prince of Songkla University. (Photocopy).
- Tejagupta, C. (1999). Viewpoints of the Government Sector on Roles and Problems in Home Economics Profession. *Journal of Home Economics*, 47 (3), 9-11.
- Wongchaaum, P. (2014). *The Relationship Between Knowledge, Attitude and Alcohol Drinking Behavior of Students in Regular Study Programs at Burapha University, Chonburi Province*. Master Degree Thesis of General Administration, Burapha University. [in Thai].